

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการศึกษาเชิงสร้างสรรค์

The Development of Local Museum to Enhance Creative Education

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คีรีบุญ จงวุฒิเวศย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์

นางสาววรรณภา แสงวัฒนะกุล

สนับสนุนโดย : โครงการศิลปากรพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. 2554

ข้อมูลทางบรรณานุกรมหนังสือ

ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์และคณะ

รายงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการศึกษาเชิงสร้างสรรค์

นครปฐม : โรงพิมพ์ ,2554.หน้า

ISBN :

1. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	2. แหล่งเรียนรู้
3. การศึกษาเชิงสร้างสรรค์	4. กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

พิมพ์ที่ :

ปีที่พิมพ์ : มิถุนายน พ.ศ.2554

จำนวนพิมพ์ : เล่ม

คำนำ

พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น แสดงอัตลักษณ์ วิถีชีวิต ภูมิปัญญา เชื่อมโยงเรื่องราว ความทรงจำ ที่มีคุณค่าสิ่งของต่าง ๆ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ เข้าใจอย่างคนมีราก... ถือได้ว่าเป็นชุมทรัพย์ ทางปัญญา เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้สนใจศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง หรือจากการจัดการ ความรู้ที่เหมาะสม โดยการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ คิดใหม่ คิดต่าง คิดนอกกรอบ คิดให้เกิด ประโยชน์ จะทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ พัฒนาตนเองได้ ปรับใช้ในการดำเนิน ชีวิตได้ ตามศักยภาพของแต่ละคน ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยมีโอกาสร่วมสร้างสรรค์ความคิด ของตนในฐานะนักวิจัยที่จะต้องตอบโจทย์ปัญหาวิจัยให้ได้ว่า จะพัฒนาพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น อย่างไร เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ได้ ทำอย่างไรให้สนุก แปลก ใหม่ น่าสนใจ และเกิดประโยชน์ และเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ บริบท เนื้อหา การบริหารจัดการ และกิจกรรม ที่แตกต่างกัน จึงได้ศึกษาพิพิธภัณฑสถานทั้งหมดจำนวน 16 แห่ง ใน 8 จังหวัดใน ภูมิภาคตะวันตก โดยวิธีการวิจัยและพัฒนา งานครั้งนี้จะไม่สามารถสำเร็จได้หากไม่ได้รับพลัง แรงกาย แรงใจ แรงสมอง และความร่วมมืออย่างดียิ่งของศิษย์ศิลปากรทั้ง 16 ทีม ที่เป็นผู้ ศึกษารวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ปฏิบัติโครงการ และประเมินผล ตลอดจนเขียนสรุปงานในแต่ละ พื้นที่ น้อมรับคำวิพากษ์ และเรียนรู้ร่วมกัน...ขอขอบคุณ

ความภาคภูมิใจในงานวิจัยครั้งนี้ นอกเหนือจากผลงานที่ปรากฏแล้ว ยังภูมิใจที่ได้มี โอกาสทำงานร่วมกับศิษย์ ได้เห็นพัฒนาการของศิษย์ ความสามารถทางวิชาการ ความ กระตือรือร้นในฐานะนักวิจัย และหวังว่าพลังของคนรุ่นใหม่ซึ่งผสมกับเรื่องราวจากอดีตของ พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นจะจุดประกายเพื่อขับเคลื่อนพัฒนาการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์จากพิพิธภัณฑ สถานท้องถิ่นได้อย่างน่าสนใจต่อไปในอนาคต

คณะผู้วิจัย

“จินตนาการและโอกาสเป็นที่มาของความคิดสร้างสรรค์
ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนามนุษย์”

TCDC.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์สมประสงค์ น่วมบุญลือ และ ดร.นิรันดร์ จงวุฒิวาศย์ ที่ปรึกษาโครงการ ที่ทุ่มเทให้คำปรึกษา ติดตามนิเทศ วิทยาภรณ์งาน และตรวจสอบความถูกต้องของงานทุกขั้นตอน

ขอขอบคุณผู้ดูแลรับผิดชอบพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านทั้ง 16 แห่ง ของทั้ง 8 จังหวัดในภูมิภาคตะวันตก และคณะผู้ทำงาน ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ ม.จ. สิทธิพร กฤดากร โดย ม.ล.สันติสุข กฤดากร พิพิธภัณฑ์ทหารค่ายธนระริชต์ โดยนางสาวสุธิกานต์ แยมนิล และนางปนัดดา จันทร์เฝ้า ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ โดยนางสาวอารี ภาวสุทธิไพศิฐ ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี โดยนายอลงกรณ์ จุฑาเกตุ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา โดยนางหทัยรัตน์ ชาวอ่อน จิปาถะภัณฑสถานบ้านคูบัว โดยนางจิตตรา มาคะผล พิพิธภัณฑ์วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร โดยนางสาวกาญจนา เส็งผลและนายปราโมทย์ เหลลาลาภะ ศูนย์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมลุ่มน้ำท่าจีน(ตำบลหินมูล) โดยนางเบญจวรรณ อ่วมมณี พิพิธภัณฑ์บ้านคอนตาเพชร โดยนางนุติ รุ่งสว่าง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า โดยนายกรัณย์พล วิวรรณมงคล แหล่งเรียนรู้ปล่องเหลี่ยม โดย นางศรีวรรณ ฉัตรสุริยวงศ์ ศูนย์การเรียนรู้หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไก่ดี โดยนางศรีพัทธรา ยิ้มเจริญ พิพิธภัณฑ์ขนมไทย โดยนายพิรเทพ รุ่งคุณากิจ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นโครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์ โดยนางฉันทพร วณิชชอุทา กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองจกหลวงดลาลัยโบราณลาวซี-ลาวครั่ง โดยนางสาวจริยาภรณ์ รุจิโมระ แหล่งโบราณคดีหนองราชวัตรโดยนายประเชิญ ชาวหน้าไม้ ที่กรุณา ร่วมเป็นคณะทำงานในการศึกษา การจัดการกิจกรรมทดลองพัฒนา และจัดทำสรุปผลการศึกษา

ขอขอบคุณอาจารย์สมลักษณ์ เจริญพจน์ ผู้เชี่ยวชาญจากกรมศิลปากร ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่อการจัดโครงการ/กิจกรรมของโครงการวิจัยนี้

ขอขอบคุณฝ่ายสนับสนุน นางสุนีย์ มิ่งไชยชัย นางสาวติวาทพร ยอดทรงตระกูลและนายเอกวุฒิ อุษายพันธ์ุ ที่กรุณาตรวจสอบ ประสานงานการดำเนินงานต่าง ๆ ตลอดจนการจัดทำเล่มรายงานวิจัย

สุดท้ายขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่สนับสนุนเงินทุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่องการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ เป็นงานวิจัยประเภทการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น 2) ศึกษากระบวนการพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น และ 3) ศึกษาผลการพัฒนากิจกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ใน ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ระหว่างผู้วิจัย ผู้บริหารหรือผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ครู นักเรียน ผู้นำชุมชน ประชาชน โดยวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างวิธีการเก็บข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Methods) และวิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นด้าน 1) สภาพและบริบทชุมชน 2) แนวคิดการก่อตั้ง ประวัติความเป็นมา 3) การบริหารจัดการและการจัดแสดง 4) กิจกรรมและการถ่ายทอดความรู้ พบว่าพิพิธภัณฑ์ที่ศึกษาทั้ง 16 แห่ง ตั้งกระจายอยู่ใน 8 จังหวัดในภูมิภาค ตะวันตก มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ใช้ในการศึกษา จังหวัดละ 2 แห่ง สภาพที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจะแตกต่างกันคือ มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในโรงเรียน 4 แห่งตั้งอยู่ในบริเวณวัด 2 แห่ง ตั้งอยู่ในแหล่งโบราณคดี 2 แห่ง ตั้งอยู่ในสถานที่ราชการจำนวน 3 แห่งและตั้งอยู่ในชุมชน จำนวน 5 แห่ง มีการบริหารจัดการโดยการตั้งเป็นคณะกรรมการทำงาน มีกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้โดยการจัดนิทรรศการ สาธิต อบรม จัดแสดงและเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชน

2. กระบวนการพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น มีขั้นตอนคือ 1) วิเคราะห์ศึกษาสภาพบริบทชุมชนโดยใช้เทคนิค SWOT Analysis 2) ออกแบบกิจกรรม 3) ดำเนินการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน 4) ประเมินผลกิจกรรม และ 5) ร่วมกันถอดบทเรียน

3. ศึกษาผลการพัฒนากิจกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านกระบวนการจัดกิจกรรม(Process)ทุกโครงการจะเตรียมการล่วงหน้า โดยประสานงานกับคนในพื้นที่ ผู้เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์ และผู้ที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ทำความเข้าใจ เรียนรู้ข้อมูลพื้นที่ การจัดกิจกรรมคำนึงถึงความเหมาะสมของบริบทชุมชน ผู้เข้าร่วมกิจกรรม และทรัพยากรที่มีอยู่ มีการวางแผนและการประเมินผลการจัดกิจกรรมด้วย 2) ด้านผลผลิตของการจัดกิจกรรม(Output) แบ่งออกเป็นผลเชิงปริมาณ เช่น เป็นชิ้นงานที่ได้ในลักษณะ

เอกสารแนะนำ คู่มือ แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ วิดีทัศน์ ภาพวาด งานป็นงานประดิษฐ์ คำประพันธ์ หนังสือ ภาพยนตร์การ์ตูน และผลเชิงคุณภาพ เช่นความสนใจ ความพึงพอใจ กระตือรือร้น ความมีชีวิตชีวา ความสุข ภูมิใจ กล้าแสดงออก จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านผลลัพธ์ของการจัดกิจกรรม(Outcome) มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ มีการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและทรัพยากรที่มีอยู่ ส่งผลถึงผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้รู้ในชุมชน มีความรู้ ความภูมิใจ ชื่นชม เห็นคุณค่า และนำไปใช้ 4) ด้านผลกระทบของการจัดกิจกรรม(Impact) มีการสร้างและปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหลายแห่ง มีฐานข้อมูล และเว็บไซต์เผยแพร่ สถานศึกษา และองค์กรบริหารส่วนตำบลให้ความสนใจ คนในชุมชนเกิดความสัมพันธ์จากการเรียนรู้ร่วมกัน มีทัศนคติที่ดีต่อกัน และ 5) ด้านความยั่งยืนของการจัดกิจกรรม(Sustainable) มีเอกสารและสื่อเพื่อการเผยแพร่ มีหลักสูตรท้องถิ่นที่บูรณาการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นสู่การจัดการเรียนการสอน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นความสำคัญและมีแผนสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น,แหล่งเรียนรู้,การศึกษาเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

Abstract

ABSTRACT: The Development of Local Museum to Enhance Creative Education

The Development of Local Museum to Enhance Creative Education was a research-and-development research. The objectives were 1) to make a preliminary study on local museums, 2) to study the local museums' development process of creative activities, and 3) to study the achievements of the development activities of the local museums to enhance creative education. The research was conducted in Participatory Action Research among the researchers, the administrators or the local museum curators, teachers, students, community leaders, and local people. Mixed Methods Research was employed between Quantitative Methods and Qualitative Methods.

The findings were as followed:

1. The preliminary data of local museums on 1) location and community context, 2) founding history, 3) management and exhibition, and 4) activities and knowledge transfer, indicated that the 16 local museums under study were distributed in 8 provinces of the western region. There were 2 local museums under study from each province. The location of the local museums was diverse: 4 in schools, 2 in Buddhist temples, 2 in archeological sources/areas, 3 in official places, and 5 in community areas. The museum management was run by working committee. The museum has knowledge transfer activities by exhibitions, demonstrations, training activities, displays, and community connection activities.

2. The museums' creative activities development process had 5 steps: 1) use of SWOT analysis to study community context, 2) design of activities, 3) implementation of the activities with community participation, 4) evaluation of the activities, and 5) lessons learned together.

3. The study on the development of local museum to enhance creative education covered 5 aspects. 1) Process: all projects had been prepared in advance, by coordination with people in the field, those involved with local museum, and those participated in activities, so as to understand the area, to consider the appropriateness of community context, participants and available resources, and the activities were conducted as planned

and evaluated. 2) Output: there were 2 types, quantitative and qualitative output. As for quantitative output, they were publication, manual, label, video, painting, sculpture, crafts, poetry, short film, and anime; and as for qualitative output, they were interest, satisfaction, enthusiasm, liveliness, happiness, pride, assertive, imagination, and creativity. 3) Outcome: there were improvement in landscape, connection with learning source in community and available resources, which affected all those concerned, such as, students, teachers, parents, community leaders, and knowledgeable in community, to have more knowledge, to be proud, to appreciate, and to apply. 4) Impact: there were construction and improvement in many local museums; data base and website were made available; education institution and local administration organization were interested; community people had better relationship and attitude due to the learning process. And 5) Sustainability: there were publication and media, local curriculum which integrated local museum with learning and teaching, local administration organization which realized the value of local museums and planned to support continuously.

Keyword : Local Museum, Learning resources, Creative Education, Creative Activity

สารบัญ

คำนำ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทคัดย่อ.....	ค
ABSTRACT.....	จ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
พิพธิภัณฑ์ท้องถิ่น.....	9
แหล่งเรียนรู้.....	22
ความคิดสร้างสรรค์.....	32
การศึกษาเชิงสร้างสรรค์.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
สนามที่ศึกษา : พิพธิภัณฑ์ท้องถิ่น.....	69
พิพธิภัณฑ์ท้องถิ่นที่ศึกษา : เป้าหมายการพัฒนา.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
วิธีการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	75
วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86

การตรวจสอบข้อมูล.....	87
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	87
บทที่ 4 ผลการศึกษาสภาพพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น.....	92
พิพิธภัณฑ์ม.จ.สิทธิพร กฤดากร.....	92
พิพิธภัณฑ์ทหาร ค่ายธนະรัชต์.....	94
ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ.....	96
ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี.....	97
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา.....	99
จิปาณะภัณฑ์สถานบ้านคูบัว.....	100
พิพิธภัณฑ์องค์พระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร.....	104
ศูนย์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมลุ่มน้ำท่าจีน (ตำบลหินมูล).....	106
พิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชร.....	107
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า.....	109
แหล่งเรียนรู้ปล่องเหล็ก.....	112
ศูนย์การเรียนรู้หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไก่ดี.....	113
พิพิธภัณฑ์ชนมไทย.....	115
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์.....	117
กลุ่มทอผ้าพื้นบ้านเมืองจกลดลายโบราณลาวซี-ลาวครั่ง.....	120
แหล่งโบราณคดีหนองราชวัตร.....	123
สรุปผลการศึกษาสภาพพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น.....	126
บทที่ 5 กระบวนการพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์.....	134
พิพิธภัณฑ์ม.จ.สิทธิพร กฤดากร.....	134
พิพิธภัณฑ์ทหาร ค่ายธนະรัชต์.....	135
ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ.....	137
ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี.....	139
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา.....	141
จิปาณะภัณฑ์สถานบ้านคูบัว.....	142
พิพิธภัณฑ์องค์พระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร.....	143

ศูนย์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมกลุ่มน้ำท่าจีน (ตำบลหินมูล)	145
พิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชร.....	146
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า.....	148
แหล่งเรียนรู้ปล่องเหล็ก.....	150
ศูนย์การเรียนรู้หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไก่ดี.....	152
พิพิธภัณฑ์ชนมไทย.....	153
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์.....	155
กลุ่มทอผ้าพื้นบ้านเมืองจกหลวงดลสายโบราณลาวซี-ลาวครั่ง.....	157
แหล่งโบราณคดีหนองราชวัตร.....	159
สรุปกระบวนการพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์.....	160
บทที่ 6 ผลการพัฒนากิจกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อการศึกษาเชิงสร้างสรรค์.....	162
พิพิธภัณฑ์ม.จ.สิทธิพร กฤดากร.....	162
พิพิธภัณฑ์ทหาร ค่ายธนะรัชต์.....	167
ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ.....	170
ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี	173
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา.....	174
จิปาตะภัณฑ์สถานบ้านคูบัว.....	177
พิพิธภัณฑ์องค์พระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร	179
ศูนย์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมกลุ่มน้ำท่าจีน (ตำบลหินมูล)	181
พิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชร.....	184
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า.....	185
แหล่งเรียนรู้ปล่องเหล็ก.....	188
ศูนย์การเรียนรู้หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไก่ดี.....	194
พิพิธภัณฑ์ชนมไทย.....	197
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์.....	199
กลุ่มทอผ้าพื้นบ้านเมืองจกหลวงดลสายโบราณลาวซี-ลาวครั่ง.....	201
แหล่งโบราณคดีหนองราชวัตร.....	204
สรุปผลการพัฒนากิจกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อการศึกษาเชิงสร้างสรรค์.....	208

บทที่ 7 สรุปผลการวิจัย วิพากษ์และข้อเสนอแนะ.....	211
สรุปผลการวิจัย.....	211
สรุปผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในภาคตะวันตก.....	211
สรุปกระบวนการพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์	214
สรุปผลการพัฒนากิจกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อการศึกษาเชิงสร้างสรรค์..	215
วิพากษ์ผลการพัฒนากิจกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อการศึกษาเชิงสร้างสรรค์.	216
ข้อเสนอแนะ.....	220
บรรณานุกรม	222
ภาคผนวก	233
ภาคผนวก ก รายนามคณะผู้วิจัย.....	234
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	235
ภาคผนวก ค ประมวลภาพกิจกรรมในโครงการ.....	245
ประวัติผู้วิจัย.....

สารบัญตาราง

1	พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในพื้นที่ 8 จังหวัดในภูมิภาคตะวันตกที่เป็นเครือข่าย ของมหาวิทยาลัยศิลปากร.....	70
2	รายชื่อพิพิธภัณฑ์ที่ศึกษาจำแนกตามจังหวัดและประเภทของพิพิธภัณฑ์.....	71
3	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการจัดกิจกรรมแต่ละพิพิธภัณฑ์.....	73
4	พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ศึกษาและชื่อนักวิจัยในชุมชนที่รับผิดชอบ.....	78
5	กำหนดการจัดสนทนากลุ่มและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้วิจัยในแต่ละพื้นที่.	79
6	โครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	81
7	กำหนดการลงพื้นที่เพื่อติดตามกิจกรรมเพื่อพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็น แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	84
8	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการศึกษา เชิงสร้างสรรค์.....	89

สารบัญแผนภาพ

1 รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาเชิงสร้างสรรค์	219
---	-----